

№1 М.Әуезов атындағы жалпы орта мектебі

Педагог психолог Еспанов Б.К.

9-сынып оқушыларының қызығушылығы мен қабілетін анықтау, мамандыққа икемділігін диагностикалау.

Мамандық таңдау бұл адам өміріндегі маңызды, қиын және жауапты қадам.

Оқушыларға кәсіби бағдар беру және болашақ мамандығын анықтап алуға ықпал жасау- мектеп алдында тұрған міндеттердің бірі. Мектеп оқушыларының мамандық таңдауда дұрыс бағыт алу мәселесі мектептің психологиялық қызмет аясында жүргізілетін аса жауапты да маңызды жұмыстарының бірі.

Мектеп жасындағы жасөспірімдерге өзінің болашағын таңдауға келгенде көп ықпал ететін ата-ана, ұстазбен қатар мектеп психологтары да өз үлестерін тигізеді.

Кәсіптік бағдар бойынша мектептің практикалық жұмысы кезіндегі көкейтесті сұрақтар; оқушыларға кәсіптік айқындалуы кезінде қалай көмек көрсету, олардың икемділіктерін адекваталық психологиялық әдістер бойынша қалай анықтау керек? Төменде 9- сынып оқушыларымен кәсіптік диагностиканы жүргізу мүмкіндіктерін келтіреміз. Арнайы кәсіптік мүмкіндіктері құрылымында адамдардың төмендегі сапалары, қызығушылықтары, қажеттілігі, мотивтері, икемділіктері және жеке өзінің қасиеттері оның басты компоненттері болып табылады. Оқушылардың кәсіби бағытын, қызығушылықтарын анықтау барысында «Қызығушылықтар картасы», Дж.Голландтың «Мамандыққа икемділікті анықтау» сауалнамасы, Е.А.Климовтың «ДДС» сауалнамасы, «Мамандық таңдау мотивін анықтау» әдістері алынып, әр оқушыға жеке зерделеу қорытындылары шығарылады. Диагностикалау барысы аяқталған соң ата-аналарын сауалнама нәтижелерімен таныстырып, түсіндірме жұмыстары жүргізіледі. Мектептің әдістемелік кеңесінің шешімімен құрылған сараптау комиссиясының қатысуымен оқушылармен жеке сөйлесу нәтижелеріне сәйкес, олардың ата-аналары мен сынып жетекшілерінің пікірлерін ескеру арқылы бағытқа бөлінеді.

ХАТТАМАСЫ.

Мерзімі: 11.04.2019ж.

Тақырыбы: Е.А. Климов «ДДС»

Мақсаты: Кәсіби бағдар беру жұмысын ұйымдастыру барысында оқушылардың қай салада қызмет атқаруға ниетін ескеруге арналған қызығушылықтарының картасын жасау.

Әдісі: Сауалнама.

Ұйымдастырушы: Психолог.

Қатысушы: 9 «В» сынып

Оқушы саны: 23

Орындау ережесі: Оқушыларға сауалнамалар таратылып, орындау ережесі түсіндірілді. Е.А.Климов.Нәтижесі: Е.А.Климов сауалнамасының нәтижесі бойынша

Мамандық типтері	Қызығушылығы өте жоғары	
	Оқушы саны	%
Адам-табиғат	3	12
Адам-техника	3	13
Адам-адам	11	50
Адам-белгілеу жүйесі	4	17
Адам-көркем-бейне	2	8
Барлығы	23	100

Д. Голланд сауалнамасы бойынша

Жеке тұлғаның кәсіптік типтері	Қызығушылығы өте жоғары	
	Оқушы саны	%
Реалистік тип	4	17
Кеңселік тип	2	9
Әлеуметтік тип	9	43
Тапқыр тип	5	22
Артистік тип	2	9
Барлығы	23	100

Қызығушылықтар картасы бойынша оқушылардың 20-сы, яғни 83 пайызының қызығушылығы математикалық-жаратылыстану пәндеріне басым екендігі, ал оқушылардың 4-і, яғни 17 пайызының қызығушылығы қоғамдық-гуманитарлық пәндеріне басым екендігі анықталды.

1. Математикалық-жаратылыстану пәндеріне бейім оқушылар:

Аманбек С., Әбсадыков А., Ахан Н., Жафарқұл А., Жақсыбек Е., Кеңесбаева С., Қожан М., Қалдыбай А., Мұханбетова С., Мансурова А., Налбай Ж., Нұрмаханбет Д., Нұрмахан Қ., Орынбек Б., Орынбасар Б., Тұрсынбай Т., Тұрғанбек А., Тәжібай О., Умарова Ә.

2. Қоғамдық-гуманитарлық пәндеріне бейім оқушылар:

Рашидова И., Есентай Э., Базарбай М., Базарбек Б.

Ұсыныстар:

- Оқушылардың кәсіптік қалыптасуына байланысты педагогикалық-психологиялық тренинг сабақтар өткізу.
- Мамандықтар жайлы толық ақпараттар беру сынып жетекшілеріне ұсынылады.

Педагог- психолог:

Б.Еспанов

Сынып жетекші:

П.Исламов

**№1 М.Әуезов атындағы жалпы орта мектебі 9 «В» -сынып оқушыларының кәсіби бағыттылығы бойынша
алынған сауалнамалардың қорытындысы.**

№	Оқушының аты – жөні	Темпераменті	Голомшток сауалнамасы бойынша қызығушылығы жоғары бағыттары	Е.А.Климовтың Даралап - диагностикалау сауалнамасының қорытындысы бойынша мамандық типтері	Д.Голландтың мамандыққа икемділікті анықтау
1	Аманбек Серікбай	Холерик-Флегматик	Медицина	Адам-адам	Әлеуметтік тип
2	Абсадықов Әлішер	Флегматик-сангвиник	Медицина	Адам-адам	Реалистік тип
3	Ахан Назерке	Сангвиник-флегматик	Медицина	Адам-адам	Әлеуметтік тип
4	Базарбек Берік	флегматик	Артист	Адам-белгілеу жүйесі	Әлеуметтік тип
5	Базарбай Мөлдір	Сангвиник-холерик	Мұғалім	Адам-табиғат	Реалистік тип
6	Есентай Эльмира	флегматик	Музыка	Адам-көркем бейне	Реалистік тип
7	Жафарқұл Ақберді	флегматик	Ағаш өңдеу	Адам-техника	Реалистік тип
8	Жақсыбек Ерасыл	Сангвиник-флегматик	Әскери	Адам- белгілеу жүйесі	Артистік тип
9	Кеңесбаева Самал	Флегматик-сангвиник	Әскери	Адам-адам	Әлеуметтік тип
10	Қожан Маржан	Сангвиник-флегматик	Экономист	Адам- белгілеу жүйесі	Тапқыр тип
11	Қалдыбай Абылай	сангвиник	Әскери	Адам-адам	Әлеуметтік тип
12	Мұханбетова С.	флегматик	Медицина	Адам-адам	Кеңселік тип
13	Мансурова Ақжүніс	Сангвиник-флегматик	Әдебиет	Адам-техника	Кеңселік тип
14	Нальбай Жандаулет	Флегматик-холерик	Тамақ өнеркәсібі	Адам-адам	Реалистік тип
15	Нұрмаханбет Диас	Сангвиник-флегматик	Экономист	Адам-көркем бейне	Тапқыр тип
16	Нұрмахан Қанат	Флегматик-сангвиник	Әскери	Адамп-техника	Әлеуметтік тип
17	Орынбек Бағлан	Флегматик-холерик	Химия	Адам-адам	Тапқыр тип
18	Орынбасар Бексұлтан	Сангвиник-флегматик	Спортшы	Адам-адам	Әлеуметтік тип
19	Рашидова Индира	Флегматик	Суретші	Адам- белгілеу жүйесі	Тапқыр тип
20	Тұрсынбай Түймебай	Сангвиник-холерик	Биология	Адам-адам	Әлеуметтік тип
21	Тұрғанбек Ақниет	Сангвиник-флегматик	Медицина	Адам-адам	Артистік
22	Тәжібай Оразбай	Флегматик-сангвиник	Физика	Адма-табиғат	Әлеуметтік тип
23	Умарова Әсел	Флегматик-сангвиник	Медицина	Адам-адам	Тапқыр тип

Педагог-психолог:

Б.Еспанов

Сынып жетекшісі:

П.Исламова

№1 М.Әуезов атындағы жалпы орта мектебі 9 «В» сынып оқушыларының Е.А.Климовтың «ДДС» сауалнамасының қорытындысы.

Мамандық типтері	Қызығушылығы өте жоғары	
	Оқушы саны	%
Адам-табиғат	3	12
Адам-техника	3	13
Адам-адам	11	50
Адам-белгілеу жүйесі	4	17
Адам-көркем-бейне	2	8
Барлығы	23	100

№1 М.Әуезов атындағы жалпы орта мектебі 9 «В» сынып оқушыларының Д.Голландтың мамандыққа икемділікті анықтау

сауалнамасының қорытындысы

Жеке тұлғаның кәсіптік типтері	Қызығушылығы өте жоғары	
	Оқушы саны	%
Реалистік тип	4	17
Кеңселік тип	2	9
Әлеуметтік тип	9	43
Тапқыр тип	5	22
Артистік тип	2	9
Барлығы	23	100

9 «В» сынып оқушыларының қызығушылық бағытының мониторинг

